

Vad är det för särskilt med Muscle Shoals? Vad är det för särskilt med dom tre små sammanvuxna städerna Muscle Shoals, Florence och Sheffield i delstaten Alabamas nordöstra hörn? Ingenting, om man nu bortser från dom tre olika inspelningsstudios som finns där. "Muscle Shoals?" säger någon, "Det har jag visst sett på baksidan av något skivomslag". Jovisst, ända sedan Rick Hall prickade in Muscle Shoals på musikkartan genom att 1962 producera Arthur Alexanders miljonsäljare "You better move on" har det i stadig takt kommit ut skivor inspelade i Muscle Shoals. Musikerna därnere har blivit mer och mer eftersökta. Varför?

KAILE OLDBY

EN HYLLNING TILL **MUSCLE SHOALS**

Själv har jag alltid velat veta vem som gör vad på skivor, med den musik jag tycker om. Den känslomässiga upplevelsen av musiken är givetvis det viktigaste, men för mej är det även väsentligt att kunna veta vem som spelar just det där som får det att bubbla inombords eller som får ögonen att fuktas. Kunskapen om musikerna bildar små språngbrädor som hjälper mej att vidga min musikaliska intressesfär. Hur då "språngbrädor"? Jo, låt mej förklara. Jag tyckte väldigt mycket om Bob Dylan när han dök upp, men jag blev även väldigt förtjust i den där lite sorgsamma elgitarren som smög ut och in i "Mr Tambourine Man", "She belongs to me", bland andra. Så småningom fick jag reda på att gitarristen hette Bruce Langhorne, så jag började leta efter skivor där han var med och började på så vis upptäcka en massa andra artister och annan musik som jag annars antagligen inte hade stött på.

Men nu skall inte den här artikeln handla om Bruce Langhorne. Jag ville emellertid förklara hur dom här "språngbrädorna" leder mej på spännande musikaliska upptäcktsfärder och visar mej ny musik som ger nya känsloupplevelser och som i sin tur leder vidare och vidare.... För mej är det detta som musik handlar om. Att låta känslorna reagera på det som musiken har att ge. Att inte låsa sej i en viss genre, utan att ständigt upptäcka nya musikområden. Att jag sedan alltid varit "detaljfanatiker" spelar väl en viss roll, men jag skall inte sväva ut i förklaringar av detta.

Den soulmusik som Joe Tex, Percy Sledge, Clarence Carter och Aretha Franklin kom med i mitten av 60-talet hade något som jag tyckte väldigt mycket om. Där fanns en fasthet och en återhållsamhet i musiken som gjorde att jag lyssnade extra noga. Musiken var lågmäld men ändå väldigt klar och tydlig, dom musikaliska inläggen på gitarr, piano, orgel och blås var sparsamma och just därför så fina. Detta var inte musiker som behövde briljera med så många toner som möjligt i ett solo för att visa hur duktiga dom var. Det här var musiker som uttryckte sej minst lika mycket i det dom inte spelade. Här var tonslingorna ofta "ofullständiga", enstaka toner antydde fler toner - som inte kom - och dom här antydningarna "retade" min aptit på ett behagligt sätt.

Under 60-talets mitt fick man fortfarande leta rätt duktigt efter upplysningar angående musiker o d på skivomslag. Men Atlantic har alltid varit väl framme i det avseendet och eftersom Joe Tex, Percy Sledge, Clarence Carter och Aretha Franklin spelade in på Atlantic fick jag rätt snart reda på att det var i Muscle Shoals, Alabama som dom hade spelat in. Det var alltså ingen ljudfantasi att Tex, Sledge, Carter och Franklin verkade ha samma musiker. Innan någon Franklinfantast surt konstaterar att Aretha inte har spelat in någon LP i Muscle Shoals vill jag säga att hon visserligen bara spelat in en

singel därnere, men att den singeln, "I never loved a man"/"Do right woman - do right man", kom att betyda början för Aretha Franklins "riktiga" karriär, så hon är väl värd att nämnas här.

I Muscle Shoals finns inte den rika musiktradition som utmärker dom flesta andra musikcentra typ Nashville och Memphis. I Muscle Shoals började det hela på ett väldigt påtagligt sätt genom att Rick Hall 1961 öppnade Fame inspelningsstudio. Han började spela in diverse artister och Ricks egen ambition var, och är fortfarande, att producera hitsinglar.

Med lokala musiker satte Rick Hall igång en utveckling och lade grunden till musiktraditionen i Muscle Shoals. Denna musiktradition som 1962 resulterade i Arthur Alexanders "You better move on" och som 1975 bl a givit oss Millie Jacksons "Loving arms". Däremellan finns, för dom som inte upptäckt det, oanade mängder av skön Muscle Shoalsinspelad musik.

Det finns en alldeles distinkt känsla i Muscle Shoals ljudet. Inga onödiga "tittavadvag-kan"-prestationer. Tonvikten ligger på rytmen. Samspelet mellan bas, trummor, kompgitarr och piano - alternativt elpiano och orgel - bildar grunden på vilken blås och röster lägges vid behov. Inlägg från sologitarr kommer bara när det behövs och kommer oftast då på det "ofullständiga" sätt som jag berättade om tidigare. Tro för den skull inte att dom här killarna i Muscle Shoals inte kan ösa på! Det behärskar dom nämligen hur elegant som helst.

I och med att musikerna i Muscle Shoals arbetar som studiomusiker får dom tillfälle att spela väldigt skiftande musikstilar. Dom har spelat med bl a Wilson Pickett, Traffic, Bob Seger, Willie Nelson, Paul Simon och Herbie Mann. Men det finns ändå alltid några faktorer som gör att man känner igen Muscle Shoals musikerna. Stommen i studiogruppen har ju spelat ihop nästan ända sedan Fame öppnade och har ett väldigt högt utvecklat samspel. Man hör att den ena vet ungefär vad den andre skall göra. Detta gör emellertid inte att musiken blir stel och förutsägbar. Istället utstrålar den en trygghet i det stadiga kompet, en känsla för betoningen av olika avsnitt i låtar och framför allt: En känsla för att det kan räcka med exempelvis ett par kvarhängande gitarrtoner för att understryka en textrad. Återhållsamhet och känsla, det är nyckelorden för musikerna i Muscle Shoals.

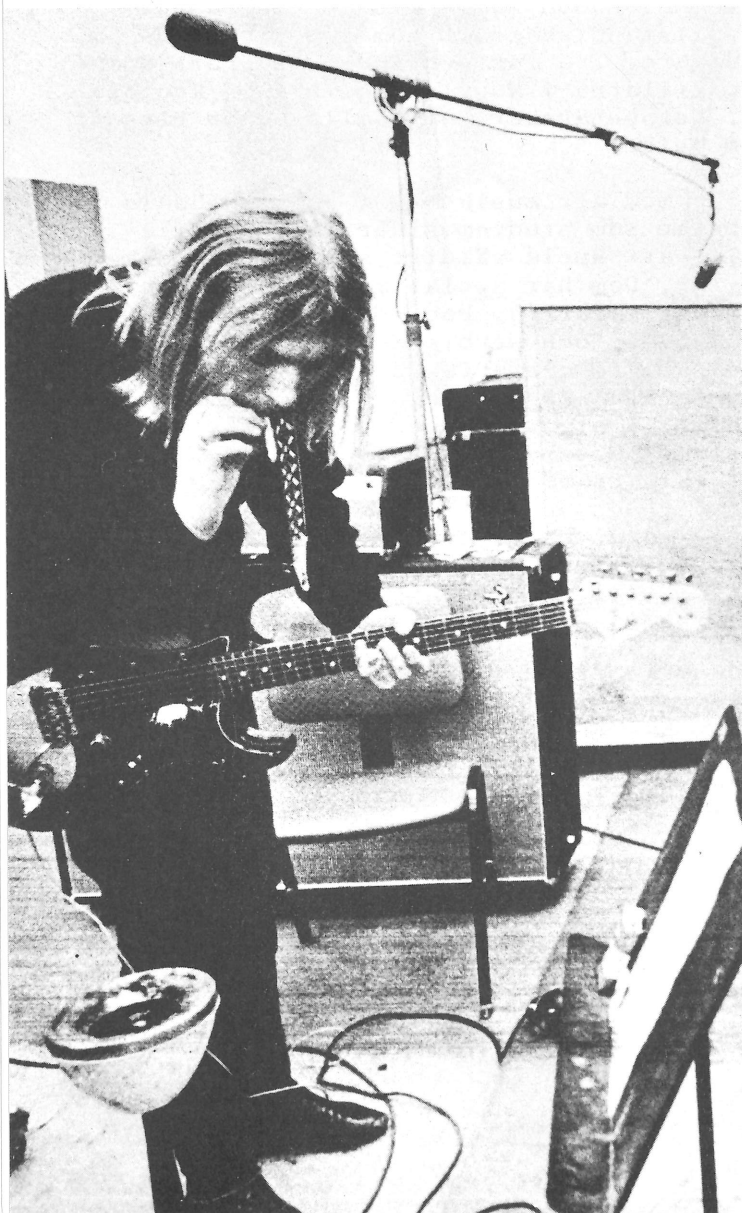
Det var således i Rick Halls Fame studio som det hela började. Numera finns det tre olika inspelningsstudios i Muscle Shoals. Fame (Florence Alabama Music Enterprises) ligger i Florence och i själva Muscle Shoals ligger legendariska Muscle Shoals Sound Studios på 3614 Jackson Highway. Dessutom finns i Muscle Shoals Quinvy Studios. Quinvy tillhör Quin Ivy, som var den lokale discjockey som upptäckte och spelade in Percy "When a

man loves a woman" Sledge. Det är i stort sett samma musiker som är verksamma i dom tre inspelningslokalerna, men kärntruppen har 3614 som hemvist. Muscle Shoals Sound Studios bildades 1969 och anledningen var att Rick Halls musiker ville ha musikaliskt och ekonomiskt medbestämmande i Fame. Men Rick Hall föredrog att klara allt på sina egna villkor och sålunda uppstod Muscle Shoals Sound Studios.

Muscle Shoals har inte upplevt så stor omsättning av musiker, och där ligger en stor del av anledningen till den täta och fina musik dom presterar. Från början bestod Rick Halls stomme av Norbert "Mer känd i Nashville" Putnam på bas, Jerry Carrigan och Roger Hawkins på trummor samt David Briggs på piano och orgel. 1964 - 1967 tillhörde Roger Hawkins, Tommy Cogbill på bas, Spooner Oldham piano o d samt Jimmy Johnson på kompgitarr stallet. Från 1967 och till dags dato består Muscle Shoals ryggrad av Roger Hawkins, David Hood på bas, Barry Beckett på tangentinstrument samt Jimmy Johnson. Utbrytningen från Rick Halls Fame och bildandet av Muscle Shoals Sound Studios 1969 hade dom fyra nyss nämnda som upphovsmän.

Det har funnits musiker som frilansat eller varit ordinarie under kortare perioder

Duane Allman.

i Muscle Shoals och som bör uppmärksammas. Till dom hör Duane Allman som var ordinarie gitarrist från hösten -68 och ett halvår framåt. Sedan mitten av 60-talet har Eddie Hinton varit frilansande gitarrist. Han fördelar numerasitt arbete mellan Muscle Shoals, Capricorn i Macon samt Nashville. Eddie Hinton är en grovt under-skattad gitarrist och har gjort många fina prestationer, bl a på slide. Till dagens löst knutna gitarrister hör även Tippy Armstrong.

1972 fick Muscle Shoals Sound Studios en ordinarie gitarrist i Pete Carr. Denne är en skicklig och mångsidig gitarrist, men i likhet med en del andra Muscle Shoals gitarrister har han tyvärr hamnat i skuggan av Duane Allman. Duane Allman var en fantastiskt fin musiker, men det är tyvärr en allmän och felaktig uppfattning att han var den ende fine gitarristen som verkat som studiomusiker i Muscle Shoals. Pete Carr och även Eddie Hinton förtjänar verkligen att uppmärksammas och att lyssnas på!

Se det här som ett försök att väcka intresse för musiken från Muscle Shoals samt att råda bot på den vitt utbredda katastrofala missuppfattningen att studiomusiker är någon form av robotar som spelar helt utan känsla. Lyssna exempelvis på Jimmy Johnsons huggande kompgitarr på J.J. Cales "Lies"! Sparsamt och distinkt hugger gitarren till och för låten stadigt framåt. Upplev intensiteten i Pete Carrs känslofyllda gitarrspel när Millie Jackson sjunger den fina "Loving arms"... Försök att motstå Roger Hawkins och David Hoods enorma driv på Paul Simons "Kodachrome"! Njut av Barry Becketts läckra pianosolo på Jim Capaldis "Yellow sun". När pianot kommer in lyfts hela låten och man får en känsla av att allt svävar.... Underbart! Eller försök sitta still när Eddie Hinton's akustiska gitarr rockar bakom Jimmy Cliff på "Take a look at yourself"!

Har det här retat din aptit så finns det mer att hämta!

Till exempel....

The train I'm on - Tony Joe White - Warner Bros.

There goes rhymin' Simon - Paul Simon - CBS.

The best of Percy Sledge - Atlantic.
x/ It ain't exactly entertainment - Gerry Goffin - Adelphi.

x/ Ronnie Hawkins - Cotillion

Phases and stages - Willie Nelson - Atlantic.

Whale meat again - Jim Capaldi - Island

x/ Danny O'Keefe - Cotillion

The best of Clarence Carter - Atlantic.

Back in -72 - Bob Seger - Warner Bros.

x/ Kan vara svåra att få tag på.